TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! — SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No. 131. — 1923 Torstaina, marraskuun 1 p. — Thu. Nov. 1. VII Vuosikerta - Vol. VII

James Larkin johtaa Dublinin satamalakkoa

Dublin. — Dublinin satamilla on puhjennut uudelleen lakko sen jälkeen kun satamatyöläiset olivat jo tehneet päätöksen äskettäin alkaneen lakon päättämisestä. Lakon jatkamista koskeva julistus on annettu tunnetun irlantilaisen työväenagitaattorin Jim Larkinin kannattajain toimesta, Larkin toimien varsinaisena lakon johtajana.

Mikäli kerrotaan, on lakko julistettu pääasiassa valtiollisten vankien vapauttamiseksi.

Paperimassan vienti kasvaa

Ottawa. — Paperimassan vienti Canadasta nousi syysk. 30 päättyneen kahdentoista kuukauden aikana 1,770,499,900 paunaan. Edellisen kahdentoista kuukauden ajalla vietiin Canadasta Dominion tilastotoimiston julkaisemien tilastojen mukaan 1,612,553,800 paunaa paperimassaa. Juuri päättyneen kahdentoista kuukauden aikana vietiin Canadasta 1,403,532, koortia, 13,571,733 dollarin arvosta paperipuita, verrattuna 910,591 koortiin, joiden arvo nousi vain 9,562,266 dollariin edellisen kahdentoista kuukauden aikana.

Sanomalehtipaperin vienti nousi samalla ajalla 2,201,621,700 paunaan, 81,950,919 dollariin, verrattuna 1,806,695,600 paunaan, jonka arvo nousi 66,248,004 dollariin edellisen kahdentoista kuukauden aikana. Seinäpaperin, paperilaudan, kirjapaperin, kirjotuspaperin ja kääreppaperin vienti oli myöskin suuresti lisääntynyt edelliseen vuoteen verraten.

Valurien unio kunnioittanut Tom Moonea

San Quentin. — International Moulders union konventioni, joka on juuri päättänyt istuntonsa täällä ja joka hyväksyi unioiden yhdistämisohjelman ja Labor Partyn perustamisen, valitsi vankilassa olevan Tom Mooneyn edustamaan itseään kolmena vuotena A. F. L. konventionissa. Konventionissa myöskin hyväksyttiin esitettäväksi kuvernööri Richardsonille persoonallinen anomus Mooneyn ja Billingsin vapauttamisesta ilman mitään ehtoja. Heidän puolustamiseekseen luovutti konventioni $1,000. Mooney ilmoitti konventionille syvän kiitollisuutensa union päätöksistä, jonka jäsenenä hän on ollut 21 vuotta.

Luokkatietoinen työväki ei unohda vankilan komeroissa kituvaa toveriaan.

Venäjä nostanut oikeusjutun newyorkilaista pankkia vastaan

New York. — Neuvostohallitus on täkäläisen edustajansa Charles Rechtin kautta nostanut uuden oikeusjutun National City Bank of New Yorkia vastaan, vaatien sitä vastuunalaisuuteen siitä $1,000,000 jonka Venäjän hallitus on Amerikan kauppaedustajan tri William Chapinin välityksellä säilyttänyt mainittuun pankkiin elävien kuvien ostamista varten Amerikasta.

Recht väittää, että National City Bank on luovuttanut tästä summasta $800,000 Jasques Cibrariolle, joka oli lähetetty tänne ostamaan elävien kuvien filmejä, mutta jolla ei ollut riittäviä valtuuksia rahan nostamiseen, ja joka lähetti arvottomia kuvia Venäjälle.

Amerikalaiset viljalaivat Canadan vesille

Winnipeg. — Asianomaisissa piireissä on saatu valmiiksi järjestelyt, joiden perusteella amerikalaiset laivat voivat tulla suoraan Fort Williamiin hakemaan canadalaista viljaa.

Saksan olot ovat edelleen levottomia

Lontoo. — Saksan sotilaat ovat ottaneet käsiinsä Saksin parlamenttitalon Dresdenissä ja vanginneet lukuisia kommunisteja, joiden joukossa on useita eduskunnan jäseniä.

Toisessa Lontooseen saapuneessa uutisessa kerrotaan, että Saksin ministeristö on alistunut protesteeraten Berliinin hallituksen antamaan määräykseen eroamisestaan.

Veri virtaa Ruhrin alueilla.

Berlin. — Tänne saapuneiden tietojen mukaan Ruhrin alueella on tapahtunut verisiä mellakoita. Barmenista tiedotetaan, että siellä on saanut seitsemän ihmistä surmansa ja nelisenkymmentä haavottunut. Mellakka oli saanut alkunsa kommunistien järjestämän työttömäin mielenosotuksen yhteydessä, kun poliisit olivat hyökänneet mielenosottajain joukkoon.

Kruppin tehtaat edelleen työläisillä.

Essen. — Kruppin tehtaat ovat edelleen asestettujen työläisjoukkojen käsissä.

Venäjän suhde Saksaan.

Riika. — Porvarilehdet kertovat saaneensa tietää, että Europan valtojen yritys tukahduttaa kommunistinen vallankumous Saksassa tulee olemaan riittävä syy saattamaan neuvostohallituksen rientämään Saksan työläisten avuksi. Jos kapitalistiset hallitukset lähettävät joukkoja Saksan kommunisteja vastaan, silloin tulee punainen armeija toimimaan puolustaakseen vallankumouksellista Saksaa, vallankumouksellista Venäjää ja maailmanvallankumousta.

Tähän suuntaan puhuvat, porvarillisten sanomalehtien kertoman mukaan, päivittäin Trotski, Kameneff, Sinovjeff, Dshershinski, Lunatsharski ja sadat muut kommunistiset viranomaiset kokouksissa kautta koko Venäjän. Trotski ja muut huomattavammat viranomaiset puhuvat kokouksissa, joissa työläiset hyväksyvät päätöksiä, että hallituksen on ryhdyttävä toimenpiteisiin Saksan vallankumouksellisten suojelemiseksi ja heidän menestyksensä turvaamiseksi.

Eräässä kokouksessa Moskovassa ilmoitti Trotski kuulijoilleen, että vallankumous Saksassa on kiertämätön. Eräässä toisessa kokouksessa kertoi Lunatsharski, neuvostohallituksen valistusministeri, että neuvostohallitus on protesteerannut niiden sotavalmisteluiden johdosta, joihin Europan pääkaupungeissa on ryhdytty Saksan vallankumouksen tukahduttamiseksi.

Hän sanoi, että jos jokukin maa lähettää joukkoja Saksan kommunisteja vastaan, niin «Venäjä tulee nousemaan yhtenä miehenä puolustamaan Saksan oikeutta liittyä maailman vallankumoukseen.»

Kumiyhtiö tehnyt huikeita voittoja

Toronto. — Canadalainen Goodyear autokumiyhtiö on juuri julkaisemiensa raporttien mukaan tehnyt puhdasta voittoa viime tilivuodella 1,552,360 dollaria. Voittojen lisäksi on yhtiö pannut yli puolimiljoonaa dollaria «kiven alle» laitostensa laajentamista ja ylläpitämistä varten. Viime vuoden voitot ovat melkoisesti edellisen vuoden voittoja suuremmat.

Saksin eduskunta kielletty kokoontumasta

Lontoo. — Tänne tulleissa tiedonannoissa kerrotaan, että Saksan hallituksen sotajoukkojen komentaja, kenraali Mueller on antanut määräyksen, jossa kielletään Saksin eduskunta kokoontumasta.

Englanti virittelee ansojaan

Konstantinopoli. — Viralliselta taholta tiedotetaan, että Englannin hallitus on vaatinut Turkkia avaamaan neuvottelut Mosulin kysymyksestä. Luotettavalta taholta saatujen tietojen mukaan Englannin vaatimukset sisältävät seuraavaa:

Ensiksi, Englanti on antanut luvan Dardanellien salmien linnottamiseen. Toiseksi, Turkille on annettu lupa sotalaivastonsa rakentamiseen ja suurentamiseen. Kolmanneksi on tehty lupaus Turkin yritysten rahastamisesta ulkopuolisella avustuksella, kuten esimerkiksi lainoilla. Neljänneksi Englanti on luvannut avustaa Turkkia ulkopoliittisissa kysymyksissä sillä ehdolla, että Turkki tunnustaa Armstrong-Vickers yhtiölle tehdyn konsessionin Konstantinopolin laivatelakoilla ja että Turkki kannattaa Englannin politiikkaa varsinkin muhamettilaisissa maissa.

Samalla kerrotaan, että ranskalaiset kapitalistit ovat luvanneet hankkia 100,000,000 frankin lainan hävitettyjen alueiden uudelleen rakentamiseksi Anatoliassa.

Lavantautia Quebecissa

Quebec. — Näillä ympäristöillä on alkanut viime aikoina ilmetä lavantautia huolestuttavassa määrässä. Taudin kerrotaan päässeen suureen vauhtiin Lauzonin ja Vienvillen seuduilla.

Puolan radat seisauksissa lakon takia

Warsova. — Puolassa muutama päivä sitten puhjennut rautatietyöläisten lakko jatkuu yhä. Hallitus on sotavoimien avulla yrittänyt asettaa liikkeelle muutamia pikajunia ja rahtijunia elintarpeiden kulettamiseksi. Lakkoasema on sangen kireä. Krakowin alueella, jossa lakkolaiset ovat harjottaneet tekokasta sabotaasia.

Poincare kutsuu parlamentin ylimääräiseen istuntoon

Pariisi. — Täällä ilmotetaan, että määräys Ranskan parlamentin kutsumisesta ylimääräiseen istuntoon marrask. 13 p. julaistaan hetimiten.

Canadalaiselle sianlihalle ensi palkinto

Lontoo. — Canadalainen savustettu siankylki «bacon» sai ensimäisen palkinnon kansallisessa maitotalousnäyttelyssä täällä.

Siirtomaalaisen savustetun siankyljen luokassa, missä luokassa kaikki alusmaat olivat edustettuna, voitti canadalainen savustettu siankylki ja ensimäisen palkinnon sai Gunns Limited, Torontossa.

Lontoon työttömille työtä

Lontoo. — Suunnitelmat Lontoon maanalaisen sähköraitiotien rakentamiseksi on nyt saatu valmiiksi ja työt tullaan alkamaan hetimiten. Maanalaisten teiden rakentamisessa valmistuneen suunnitelman mukaan tulee saamaan työtä 30,000 työläistä kahden vuoden ajaksi. Työn lasketaan tulevan maksamaan noin kuusi miljoonaa puntaa.

Saksasta tuotteita Canadaan

Montreal. — Kolme tuhatta tonnia Saksassa valmistettua kauppatavaraa, mikä on suurin tavaralähetys Montrealiin Hampurista, Saksasta, sitten maailman sodan alkamisen, lossattiin Montrealin satamassa viime viikolla «Seattle Spirit» nimiseltä höyrylaivalta, joka on Rogers ja Webb nimisen bostonilaisen toiminimen palveluksessa.

Kolme höyrylaivayhtiötä, jotka pitävät yllä laivaliikennettä Hampurin ja Montrealin välillä, ilmottavat Saksasta tuotettujen tavaroitten määrässä tapahtuneen säännöllistä lisääntymistä purjehduskauden ajalla. Kahdeksan saksalaisia tuotteita kuljettavaa rahtilaivaa on purjehtinut säännöllisten kulkuvuorojen mukaan Montrealin ja Hampurin välillä.

Rahtilaivojen West Keyban ja Sinasstan odotetaan saapuvan yhtä suurten tavaralastien kanssa Montrealin satamaan kolmen viikon kuluessa. Yli kymmenen tuhatta tonnia saksalaista kauppatavaraa saapuu Canadaan tämän lähetyskauden viimeisen kuukauden ajalla.

Näitä saksalaisia tavaroita tullaan jakamaan seuraavissa paikoissa Canadassa: Montreal, Winnipeg, Regina, Moncton, N. B. ja New Glasgow, N. S. ja New York, Chicago, Seattle, Kansas City ja St. Paul ovat johtavia jakokeskuksia Yhdysvalloissa.

C.P.R. suunnittelee rautatien rakentamista Rouyn kultakentälle

Quebec. — Canadian Pacific rautatieyhtiön rata Mattavan ja Des Quinzen välillä Temiskamingissa valmistuu liikennettä varten näinä päivinä ja rautatieyhtiö on nyt pannut insinöörinsä tutkimaan mahdollisuuksia radan ulottamisesta Rouyn kultakentälle noin 32 mailin matkan, ilmottaa hallituksen asutusviraston palveluksessa oleva insinööri Normandeau, joka palasi tänne tutkimusmatkaltaan sanotulta alueelta.

Ollessaan Quebecin maakunnan luoteisosassa insinööri Normandeau tutki tarkoin suunniteltuja uuden rautatien kultasuuntia ja muita siihen liittyviä seikkoja Temiskamingin tiheämpään asuttujen seutujen ja Rouyn kutakentän keskuksen välillä.

Eskimojen tuomiot tarkistettavaksi

Ottawa. — Ministeristö tulee ottamaan Herchel-saarella kuolemaan tuomittujen eskimoiden jutun tuomion uudelleen pohdinnan alaiseksi mahdollisesti jo tällä viikolla. Kuolemaan tuomittujen puolesta on hallitukselle esitetty useita vaatimuksia tuomioiden tarkistamisesta siinä mielessä, että eskimoiden tuomiot muutettaisiin vankeusrangaistuksiksi.

Markkinahintoja

Käteisostohinnat Winnepegissä seuraaville tuotteille:

Nisu:	
No. 1 Northern	$0.96 7/8
No. 2 Northern	0.94
No. 3 Northern	0.88 7/8
Kaurat:	
No. 2 C. W.	0.41 1/4
No. 3 C. W.,	0.38 1/4
No. 1 extra feed,	0.38 1/4
Ohra:	
No. 3 C. W.,	0.51 1/4
No. 4 C. W.,	0.47 1/4
Pellava:	
No. 1 N. W. C.,	2.04
No. 2 C. W.,	2.00
No. 3 C. W.,	1.70 1/2
Ruis:	
No. 2 C. W.,	0.62 3/8

Sotalaivojen rakentaminen on etutilalla

Englanti tulee lisäämään sotalaivastoaan kuudella uudella aluksella.

Lontoo. — Pääministeri Baldwinin tiedonantojen mukaan Englanti tulee rakentamaan kuusi uutta kymmenen tuhannen tonnin risteilijää seuraavan kolmen vuoden aikana. Alukset tullaan varustamaan kahdeksan tuuman tykeillä. Näistä uusista sotalaivoista tullaan kaksi liittämään Englannin emälaivastoon, kaksi Tyynen meren laivastoon ja kaksi Välimeren laivastoon Varojen myöntäminen uusien sotahirviöiden rakentamiseksi tulee esille piakkoin kokoontuvassa parlamentin istunnossa, jossa toisena tärkeänä asiana tulee esille Englannissa yhä suuremmaksi käyvän työttömäin joukon avustaminen.

Hollannin ministeristö eronnut

Haagi. — Suuri epävarmuus vallitsee täällä vakavan hallituspulan seurauksena, minkä laivastolakiehdotuksen kumoaminen parlamentissa muutama päivä sitten aiheutti täällä. Vaikka pääministeri esitti kabinetin erohakemuksen kuningatar Wilhelminalle kaksi tuntia parlamentin hajaantumisen jälkeen muutama päivä sitten, pyytää kuningatar nyt kabinettia pysymään virassaan siksi kunnes toiset parlamentin työohjelmassa olevat kysymykset tulevat käsiteltyä.

Turkki on julistettu tasavallaksi

Konstantinopoli. — Angoran kansalliskonventioni on julistanut Turkin tasavallaksi. Mustapa Kemal Pasha on valittu yksimielisesti Turkin presidentiksi.

Ranska rakennuttamaan rataa halki Afrikan

Pariisi. — Ranskan sotalaitoksen ohjelmaan sisältyy suunnitelma afrikalaisten värvääminen rautatien rakentamista varten Saharan erämaan läpi. Tähän tarkotukseen aijotaan käyttää 280,000 miestä, jotka värvätään Ranskan afrikalaisesta alusmaasta.

Rautamaiden valtaus Soon lähistöillä

Sault Ste. Marie, Ont. — Viimeisen viikon ajalla paalutettiin yli kolme sataa rautaoorimaata lähellä maili 60 Algoma Central rautatien varrella. Muutama viikko sitten löydettiin tältä alueelta rautaooria ja tähän mennessä on alueella paalutettu yli 500 oorimaata, joihin paaluttajat hakevat hallitukselta omistusoikeutta.

Uusi naparetki tekeillä

Quebec. — Uutta retkeä napaseudulle suunnittelee kapteeni J. E. Bernier, joka jo tähän mennessä on tehnyt kaikkiaan toistakymmentä retkeä napaseudulle. Tämä canadalainen naparetkeilijä aikoo lähteä matkalle ensi kesän aikana.

Vaikkakin kapteeni Bernier on kovin haluton keskustelemaan retkeä koskevista yksityisseikoista ilmotetaan täällä, että hän aikoo yrittää napaseudulle luoteisen väylän kautta.

Tieteellinen seurue tulee matkustamaan napaseudulle retkikunnan mukana.

Japanin ja Venäjän välit hunningolla

Peking. — Sen johdosta kun Jaapanin lähettiläs Yoshizawa ei ole lähettänyt kutsua täällä olevalle Venäjän neuvostohallituksen edustajalle Leo Karakhanille, ei Karakhankaan ole voinut lähteä Tokioon ryhtyäkseen jatkamaan neuvotteluja Jaapanin hallituksen edustajain kanssa näiden maiden välisten kauppasuhteiden järjestämiseksi.

Sen että neuvostohallituksen edustajalle ei ole saapunut kutsua, selitetään merkitsevän sitä, että Jaapanin hallitus ei halua enään, ainakaan tällä kertaa, jatkaa neuvotteluja neuvostohallituksen kanssa. Jaapanin pidättäväisyys on suuresti suututtanut täällä olevaa neuvostohallituksen lähetystöä, jonka suunnitelmien mukaan neuvottelujen jatkaminen Jaapanin kanssa olisi johtanut siihen, että Kiina tulee hetimiten antamaan tunnustuksensa neuvostohallitukselle.

Mikäli kerrotaan, on Karakhan yrittänyt saada Kiinan tunnustamaan neuvostohallitus lupaamalla Kiinalle suuria metsä- ja mineraalikonsessioneja. Toiselta puolen Karakhan on kuitenkin selittänyt, että hän ei tule virallisesti neuvottelemaan näistä konsessioneista, ennenkuin Kiina on antanut tunnustuksensa neuvostohallitukselle. Samalla aikaa on hän uhkaillut, että ellei Kiina tunnusta Venäjää, niin siinä tapauksessa tullaan kysessä olevat konsessionit antamaan Jaapanille.

Näiden uutisten yhteydessä on kerrottu punaisten sotajoukkojen keskittämisestä Mongoliaan. Kiinan kerrotaan niin ikään lujittaneen Mongolian rajamailla olevia varusjoukkojaan, niin että kaukaisen idän asema ei voida vielä läheskään pitää tasapainoisena.

Väkijuomaliike kannattaa

Winnipeg. — Manitoban hallituksen väkijuomien kontrollikomissionin voitot ensimäiseltä kuukaudelta arvioidaan erään komissionin jäsenen ilmotuksen mukaan 41,750 dollariksi. Komissionin myynnit lupakirjain omistajille kautta maakunnan nousivat syysk. 22 ja lokak. 23 päivän välisellä ajalla yhteensä $188,055.50 ja väkijuomien kauppaa Manitobassa koskevan lain alaisena lupakirjoilla toimiville rohdoskauppiaille yhteensä $51,125.17 arvosta, joten komissioni myi tämän ensimäisen kuukauden aikana kaikkiaan $239,175.67 arvosta väkijuomia.

Nälkälakko päättynyt Dublinissa

Dublin. — Hallituksen ilmotettua ettei ketään Irlannin vankiloissa syömälakossa olevista vangeista tulla vapauttamaan, 1,490 syömälakossa ollutta vankia lopetti lakkonsa viime viikon lopulla, ilmotetaan täällä. Vastatessaan Corkin kunnallishallituksen vaatimukseen vankien vapauttamisesta Richard Mulcahy, puolustusministeri, sanoo m. m. seuraavaa:

«Teidän kunnallishallituksenne varmaankin huomaa velvollisuudekseen tarjota niille, joiden kannettavaksi on jätetty vastuunalaisuus rauhan ja hyväntahdon palauttamisesta, vakaamielisempää ja tehokkaampaa avustusta tehtävässään kuin on kohtuuttomien sähkösanomien lähettäminen.»

Saksin ministeristö vangittu

Berlin. — Kenraali Muller on vangituttanut Saksin pääministerin tri Zeignerin ja useita muita hänen ministeristönsä jäseniä.

Samaan aikaan tulee uutisia, että kanleri Stresemannin ministeristö horjuu, johtuen etupäässä järjestyneiden työläisten painostuksesta.

Kommunistit järjestämässä puna-armeijaa

Kölni. — Ruhrin alueen kommunistit ovat ryhtyneet värväämään miehiä Saksin punaiseen armeijaan Ruhrin väestön keskuudesta. Punasotilaille luvataan vapaa ruoka, hyvät asunto-olot ja hyvä palkka.

Suora laivaliikenne Ruotsista Canadaan

Tukholma. — Ruotsin-Amerikan linja on päättänyt järjestää suoran höyrylaivayhteyden Canadan ja Ruotsin välille. Yhtenä syynä tämän uuden reitin järjestämiseen on ollut se, että Skandinavian maiden siirtolaiset ovat halukkaita matkustamaan Canadaan kun siirtolaisuus Yhdysvaltain puolelle on nykyään sangen rajotettu.

Hallituspula Turkissa

Angora. — Kansalliskonventioni on antanut hyväksymisensä Turkin ministeristön erohakemukselle. Ismet Pashan kerrotaan jatkavan tointaan ulkoasian ministerinä. Ei ole vielä tietoa kenen huoleksi jää uuden hallituksen nimittäminen, mutta arvellaan sen jätettävän joko Ismet Pashalle taikka armeijan esikunnan päällikölle Fevzi Baylle.

Saksan vuodentulo

Berlin. — Saksan vuodentulokertomuksessa syyskuulta todetaan, että viljasato, korjattaessa oli laadultaan hyvää. Odotetusta talvivilja- ja peruunasadosta puuttuva määrä on pienempi kuin viime vuonna. Sokerijuurikassato on tänä vuonna ollut vain keskinkertainen.

Mexico Cityssä taas tapeltu

Mexico City. — Yksi mies tapettiin ja kahdeksan haavotettiin katukahakassa, mikä syntyi kahden poliittisen mielenosottajajoukkueen välillä täällä. Vihamielisyys Adolfo De La Huertan ja kenraali P. Elias Callesin, kilpailevat presidentin ehdokkaat tulevissa vaaleissa, kannattajain välillä oli niin suuri, että se johti ilmitappeluun mielenosottajain välillä.

Uusia nälkäpalkkoja Irlannissa

Belfast. — Irlannin valtiollisten vankien keskuudessa puhjennut nälkälakkoliike on nyt levinnyt Belfastin vankilaan. Myöskin Larnessa olevalla pidätyslaivalla on puhjennut nälkälakko. Niinikään saapuu uutisia Londonderryssä alkaneesta nälkälakosta valtiollisten vankien keskuudessa.

Verisiä yhteentörmäyksiä Saksassa

Berliini. — Kolmetoista henkilöä tapettiin ja useita haavotettiin yhteentörmäyksessä mielenosottajain ja sotilaitten välillä Freiburgissa, Saksissa. Väkijoukon ilmotetaan hyökänneen liittohallituksen sotilaspataljoonan kimppuun, jotka vastasivat väkijoukon hyökkäykseen kivääritulella.

Juutalaiset pakenevat Mynchenistä

Mynchen. — Satoja juutalaisia perheitä valmistautuu poistumaan täältä sen johdosta kun Saksin sotilasdiktaattori von Kahr on antanut määräyksen seitsemänkymmenen juutalaisperheen karkottamisesta.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

VAPAUS
(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Vapauden konttori ja toimitus on: Liberty Building Lorne St., Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Ilmotushinta kerran julkaistuista ilmotuksista 40c palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta, annetaan tuntuva alennus. Kuoleilmotukset $2.00 kerta ja 50c lisää jokaiselta muistovärsyltä. Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. Syntymäilmotukset $1.00 kerta. Halutaan-tieto- ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonalliselle nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Valheen levittäjät

Taantumus on valonarkaa. Peterborossa, Ont., on tuomittu Bernard Markson niminen työläispuolueemme toimihenkilö kahden ja puolen kuukauden vankeuteen sen johdosta, että Marksman oli «Worker» lehdessä julaissut artikkelin, jossa selostettiin työläisten kurjia työsuhteita ja alhaisia palkkoja. Tuomio annettiin «valheellisten tiedonantojen levittämisestä.»

Muutama päivä sitten julisti Halifaxin suurlautakunta kaksi Nova Scotian mainarien entistä johtomiestä myöskin syyllisiksi «väärien tiedonantojen» levittämiseen. Aihe tälle tuomiolle oli saatu siitä, kun nämä union johtajat viimeisen Nova Scotian mainarien ja terästyöläisten lakon aikana julkaisivat union puolesta lentolehtisen, jossa tehtiin selvää yhtiön hurttain harjottamista väkivaltaisuuksista lakkopaikalla.

Nämä tuomiot ovat jotakin uusia menettelytapoja, joiden avulla porvarillisen yhteiskunnan laitokset taistelevat työväenliikettä vastaan. Ne osottavat myöskin kuinka kirotun katalaksi tulee lain lukeminen silloin kun se on porvarillisen luokkaoikeuden käsissä.

Siinäkö ne nyt sitten olivat ainoat väärien uutisten levittämistapaukset mitä viime aikoina on tässä porvarien pyhässä yhteiskunnassa tapahtunut. Kun työnantajat selittävät, kuinka muka kaikki työläiset saavat työstään oikeuden mukaisen palkan ja kuinka työläisiä muka kohdellaan täysien oikeuksien mukaisesti, eivät oikeuslaitokset ole vielä kertaakaan vetäneet näiden uskottelujen ylläpitäjiä oikeuteen vaikka ne ovatkin mitä katalinta valhetta. Kun tässä yhteiskunnassa valehdellaan lakkaamatta kapitalististen sotien ylevyydestä ja keinottelujärjestelmän hyvyyksistä, eivät valitsevat oikeuslaitokset ja niiden edustajat vaadi näitä törkeiden, suurien kansanjoukkojen henkistä ja aineellista elämää vastaan rikkovien törkeiden valheiden latelijoita tilille. Kun mielisairauden rajoja lähentelevät ihmiset höpisevät lapsellisia uskonjuttujaan, ei oikeuslaitostemme mieliin johdu muistuttaa heitä väärien tietojen levittämisestä kanssaihmisilleen, vaan päin vastoin siunaa heidät. Kun porvarillinen sanomalehti ammattimaisesti valehtelee ja vääristelee, antaa oikeuslaitoksemme sen tapahtua kaikessa rauhassa. Kun bisnesmiehet pettävät lakkaamatta väärillä ilmotuksillaan kansaa, antavat porvarilliset virkailijat ja laitokset sen rehottaa kaikessa kataluudessaan. Mutta kun raastettu työläinen nousee kärsimyksensä keskellä vaatimattomin kielin puhumaan työläisiä kohtaavista vääryyksistä, määrää tuomioistuin hänelle vankilan tyrmää.

Onko sitten ihme, jos porvarillista oikeutta on ruvettu sanomaan luokkaoikeudeksi. Totisesti totuutta ja oikeutta me emme nykyisessä yhteiskunnassa löydä enään muualta kuin valistuneiden työläisten povesta.

Barbussen "rikos"

Ranskalainen työväenkirjailija Henry Barbusse on raahattu oikeuden eteen agitatsionityön harjottamisesta sotilaiden keskuudessa. Barbussen oikeuteen haastaminen on samaa kuin järjen ja tosiasioiden vainominen. Ne ajatukset, noiden lausumisesta köyhälistön kynänkäyttäjä joutuu nyt ranskalaisen tuomioistuimen eteen vastaamaan, ja jotka hän lausui sotilaisten keskuudessa kansainvälisessä konferenssissa Berliinissä, kuuluvat seuraavasti:

Kaksi vuotta sitten, hetkellä, jolloin Ranskan ja Saksan välillä oli kärjistyneet suhteet n.k. reparatsionikysymyksen johdosta (ikäänkuin sotaa voitaisin repareerata!), kirjotti minulle Karl Tied, ent. saksalaisten sotilaiden nimessä, että nämä ovat päättäneet mobilisoinnin sattuessa mieluummin kääntää aseensa hallitustaan kuin ranskalaisia veljiään vastaan. Luin tämän kirjeen kansallisessa kongressissamme, ja juuri tällä hetkellä, jos koskaan, on ent. sotilasten Internationaalella mitä suurin merkityksensä. Nämä Karl Tiedin sanat palaavat uudelleen mieleeni nykyisissä olosuhteissamme. Käännyn kaikella tarmollani ranskalaisten [illegible] sotilasten puoleen. Minulla ei ole mitään suoranaista yhteysvälinettä heidän kanssaan, mutta tiedän, että heille toistetaan tavalla taikka toisella mitä täällä sanon, ja palattuani Ranskaan painatan sanomani; huudan heille:

Jos teitä käsketään hyökkäämään saksalaisia työläisiä vastaan, jotka kantavat sydämmessään ja käsissään proletariaatin pelastusta, niin älkää tehkö sitä! Teidän on käsitettävä, millä puolella on teidän paikkanne ja mikä tehtävänne sen sijaan, että ryhtyisitte päällikköjenne kehoittamaan rikokseen.

Jos minua Ranskaan palatessani odottaa rankaisutoimet tämän tottelemattomuuskehoituksen johdosta, olen niistä vain ylpeä.

Miljoneerien maa

Virallisten tilastojen mukaan Yhdysvalloissa tuli neljänä sotavuotena, nimittäin vuodesta 1914:sta vuoteen 1918:sta 30,000 uutta miljoneeria. Jo ennestään oli miljoonamiesten luku suuri. Ja rauhan jälkeen on Amerikassa syntynyt miljoneereja kuin sieniä sateella, jotka saavat miljoonistaan kiittää suursodan aikana hillittömään vauhtiin kehittynyttä huijausta.

Siinäpä ne olivatkin Yhdysvaltain suurimmat sotasaavutukset, ellemme ota lukuun huikeita kansallisvelkoja, joissa lopullisina saamamiehinä ovat niinikään amerikalaiset rahakuninkaat.

Kuvan toisena puolena esiintyy työtätekevien kansanjoukkojen yhä suurempi riippuvaisuus pääoman vallasta.

Vuonna 1922 joutui Yhdysvalloissa kaksisataa tuhatta farmaria vararikkoon. Tämä oli seuraus katkerasta kapitalistisesta riistosta, joka jatkuu entistä tehoisampana.

Saman syyn tähden vv. 1916—1922 12,361,643 teollisuustyöläistä oli pakoitettu julistamaan 14,451 lakkoa saadakseen lisää palkkaa ja työolonsa siedettäviksi.

Vuonna 1921 oli 5,000,000 Amerikan työläiseltä riistetty mahdollisuus ansaita työllään elantonsa.

Amerikassa raataa satojatuhansia lapsia tehtaissa ja miljoonat työläiset ovat pakoitettuja viettämään mitä viheliäisempää elämää, saaden vain senverran ruokatarpeita, että heissä juuri henki pysyy.

Amerikassa riistetään kymmeniltä miljoonilta teollisuustyöläisiltä ja farmareilta enemmän kuin puolet niistä rikkauksista, mitä he tuottavat ja kasataan muutamalle sadalletuhannelle kapitalistille, jotka elävät upeasti ja yltäkylläisesti.

Liberaalien hyvänajan lupauksista korkeita elinkustannuksia

Canadassa nykyään vallassa olevan liberaalihallituksen toimesta on laadittu uusi myyntiverolaki, joka astuu voimaan ensi vuoden alusta. Myyntiveroa tullaan tämän uuden asetuksen mukaan kantamaan kuusi prosenttia ja asetus säätää, että veron suorittaminen kuuluu suorastaan tehtailijoille ja tukkukaupoille. Tämän johdosta on teollisuuden harjottajain ja tavaranvälittäjien taholta alettu jo puhua hintojen korottamisesta, niin että liberaalien uusi veroasetus tulee koskemaan suorastaan ostajien kukkaroon. Kun tehtailijat ja tukkukauppiaat tavanmukaisista voitoistaan kiinnipitäen ryhtyvät kiskomaan tavarasta korkeampaa hintaa myyntiveron perusteella, kulkee hintojen nousu jatkuvana ja yhä kohoavana sarjana viimeisimmän pikkuporvarin puotiin, jolla tavalla kuluttajilta tullaan perimään tulovero moninkerroin.

Liberaalinen hallitus nousi kaksi vuotta sitten valtaan loistavilla lupauksilla elinkustannusten yleisestä alentamisesta ja yleensä maan olojen huojentamisesta. Käytännössä on kaikissa suhteissa tapahtunut juuri päinvastaista. Kansa, suuret työläisten kuluttajoukot olivat puskemassa liberaaleja valtaan sen arvostelun nojalla, mitä käytiin konservatiivejä vastaan. Nyt on konservatiiveilla taas asiaa esiintyä seuraavissa vaaleissa hyvien aikojen lupaajina, jotka uskotukset tietysti otetaan täydestä niiden keskuudessa, jotka eivät muista eivätkä tiedä, että porvaripuolueiden politiikka kiertää lakkaamatta tätä ulospääsemätöntä kehää. Porvaripuolueiden narrinpeli, kuten muukin narraus, saa jatkua niin kauan kuin narrattavia löytyy.

Teollisuuspohatan käskyjä

Joku aika sitten herätti Saksassa yleistä huomiota se, että teollisuuskuningas Stinnes, vaikka onkin kansanedustaja, oli ollut yksityisneuvotteluissa ranskalaisten miehityspäällikön kenraali Degoutten kanssa. Mutta moninverroin suuremmaksi on tämä huomio käynyt, kun on päästy selville, että Stinnes oli m.m. pyytänyt kenraali Degouttea antamaan määräyksen 8-tunnin työaikalain voimassaolon lakkaamisesta miehitetyllä alueella ja että ranskalaisen kenraalin oli täytynyt tälle Saksan valtakunnan valtiopäivämiehelle selittää, ettei hänellä ole oikeutta eikä valtuuksia sekaantua Saksan valtakunnan lainsäädäntökysymyksiin.

Samalla on syytä mainita, että Reinin alueen teollisuuspomot, Stinnes etunenässä, ovat esittäneet Saksan hallitukselle korvausvaatimuksen kaikista Ruhrin miehityksen aikana takavarikoiduista hiilistä ja pakkoveroista sekä vaatimuksen, että hiilivero Ruhrin alueella lakkautetaan ja että teollisuudenharjoittajista kokoonpannulle komissionille myönnetään valtuudet järjestää juoksevat teollisuuskysymykset miehitysviranomaisten kanssa sekä lopuksi, että työaika koroitetaan 8½ tuntiin päivässä.

Nämä isäntämääräykset osottavat, että lopputingassa Saksan kansa ei ole mikään muu kuin kahden leirin, suurten teollisuuspohattain ja rahamiesten ja toiselta puolen suurten työtätekevien joukkojen olotila.

Vilkaisuja

Suomalaisia punapäällikköitä

V. k. 16 p:nä sai Pietarissa päästön 1,500 uutta Punaisen Armeijan päällikköä ensimäisessä normaalisessa päästössä (kolmivuotiselta kurssilta).

Kurssinsa päättäneitten joukossa on m.m. ryhmä suomalaisia punapäällikköitä, jotka ovat opiskelleet korkeammassa panssarikoulussa. Pari toveriamme on suorittanut sotilaspedagogisen opiston kurssin, valmistuen sotilasopettajiksi. Joukko kurssilaisiamme päätti myös samalla kertaa alemman päällikkökunnan kurssin.

Kysymyksiä ja vastauksia

— Amerikan mantereella olevista suomalaisista ei ole aivan tarkkoja tilastoja, mutta lasketaan tällä mantereella olevien suomalaisten nousevan 300,000—350,000:teen.

Amerikan ensimäistä asutusta koskevien tietojen yhteydessä kerrotaan, että jo vuonna 1627 Yhdysvaltoihin Delaware-joen suulle etupäässä Ruotsin silloisen kuninkaan järjestämän siirtomaakomppanian tuomien ruotsalaisten, liiviläisten ja virolaisten siirtolaisten joukossa olisi ollut joitain suomalaisiakin, joita siis voidaan pitää Amerikan ensimäisinä siirtolaisina. Varsinainen siirtolaisuus Suomesta Amerikaan alkoi kuitenkin vasta noin viisikymmentä vuotta sitten. Niinpä saapui Ohion alueille ensimäiset suomalaiset vuonna 1872 ja Massan valtioon vuonna 1876. Vain harvat saapuivat vielä niihin aikoihin Amerikaan, koskapa vuonna 1883 saapui Amerikaan kaikkiaan ainoastaan 723 suomalaista. Suuremmassa määrässä alkoi suomalaisia tulla vasta vuoden 1887 jälkeen, jona vuonna siirtolaisuus nousi jo lähes kahteen tuhanteen.

* * *

— Radiumia saadaan etupäässä Itävallasta ja Amerikasta. Sen hinta on vaihteleva ja maksaa se nykyään noin 150,000 dollaria gramma. Radiumin valmistus on tavattoman monimutkaista ja koska tämä metalli on ollut vasta vähän aikaa tunnettu, ei sitä liene kaikkiaan kuin muutamia kymmeniä grammoja koko maailmassa.

* * *

— Roomaa kutsutaan «seitsemän kukkulan kaupungiksi». Tämän nimensä on se saanut siitä, koska se on rakennettu seitsemälle kukkulalle.

* * *

— Englantilaisilla kapitalisteilla on sijotettuna Canadan teollisuuslaitoksissa kaikkiaan 285,153,175 dollaria. Sen lisäksi on englantilaisilla rahamiehillä Dominionin, eri maakuntain ja kunnallishallitusten bondeissa noin 511,000,000 dollaria. Kaiken kaikkiaan nousevat englantilaisten kapitalistien ja rahapöhöjen sijotukset Canadassa noin 2,500,000,000 dollariin, joka osottaa, että Canada ei ole ainoastaan valtiollisesti Englannin alusmaa, vaan sangen lujasti sidottu englantilaiseen kuningaskuntaan pääomavallan kahleilla.

* * *

— Maailman suurin ennätys kirjotuskoneella on 147 sanaa minuutissa yhden tunnin ajalla. Tämän ennätyksen saavutti Albert Pangora äskettäin New Yorkissa toimeenpannuissa ammattikonekirjottajain kilpailuissa.

Yhden minuutin kilpailuissa Pangora pääsi myöskin etutilalle, kirjottaen 159 sanaa. Pangora käytti Underwood konetta.

Vielä muutama vuosi sitten oli maailman ennätys 86 sanaa minuutissa, jota pidettiin jo loistavana saavutuksena.

Huvin vuoksi mainittakoon, että tällaisia kilpailuja varten kirjotuskoneyhtiöillä ovat omat konetaiturinsa, joita erikoisesti harjotetaan nopeuskirjotukseen. Tällaiset kirjotusmestarit ja mestarittaret pitävät erikoista huolta itsestään, pitääkseen itsensä niin henkisesti kuin fyysillisestikin kirjotuskunnossa. Niinpä he suojelevat tarkasti sormiaan ja käsiään kylmyyden varalta, pitäen lämpimiä hansikkaita milloin vaan vähänkin on pelättävissä kylmän vaikutusta. Naiset ovat aina esiintyneet vaarallisina kilpailijoina miehille ja yhteen aikaan esiintyivätkin naiset voittamattomina nopeuskirjottajina.

Uusia kysymyksiä

— Historiallisissa teoksissa ja romaaneissa kerrotaan keisari Neron soittaneen harppua Rooman suuren palon aikana. Miksikä Nero soitti kun Rooma paloi?

— Kuinka monta työläistä työskentelee Canadan paperimyllyissä ja puumassatehtaissa?

— Kuka on keksinyt harmonikan, eli paljespelin, jota myöskin «saapasvarreksi» ja «haitariksi» kutsutaan?

— Canadan historiassa ja muissa historiallisissa teoksissa tapaa usein mainittavan «Pacific skandaalista». Mikä se oli?

— Mikä on ollut ensimäinen suomalainen sanomalehti Amerikassa?

Ensimäinen pankki laivalla

Eräs New Yorkin pankki on perustanut haarakonttorin valtamerilaiva Leviathanille. Pankki toimii ei ainoastaan laivalla tapahtuvien raha-asioitten järjestäjänä, vaan radiosanomien avulla myöskin maalla, missä tahansa. Kellä on maksettavia maalla, hän voi suorittaa maksunsa laivapankin välityksellä. Sellainen henkilö, jolla on maalla pankkiin pantuja rahoja, mutta tarvitsee niitä laivalla, voi jättää rahojen hankinnan pankin tehtäväksi. Ja niitä tulee tuossa tuokiossa.

Perustuslailliset oikeudet

«Minä uskon tämän maan perustuslaillisiin oikeuksiin». Tämä on tärkein kohta, painettu mustilla otsikkokirjaimilla, siinä sopimuksessa, jonka kaikkien Masset Timber Companyn, Buckley Bayssa, Queen Charlotte Islandissa oleville kämpille pestaavain työläisten **täytyy** allekirjottaa saadessaan työn. Tämä sopimus, samaten kuin korporatsioni, joka sen julkaisee, on lähtöisin Yhdysvalloista ja kun työhön pyrkijä allekirjoittaa tuon sopimuksen, niin ei hänelle sanota josko se on Yhdysvaltain vaiko brittiläisen maailman vallan peruslaki, jota hän vannoo kannattavansa. Mutta mitäpäs väliä? Loppujen lopuksi, todellisuudessa hän ei niinkään paljo allekirjoita kannattavansa jonkun erikoisen maan peruslakia, kun hän allekirjottaa kannattavansa kapitalistisen yhteiskunnan laitoksia.

Mitä ovat nuo «perustuslailliset oikeudet», jotka orjan täytyy allekirjottaa jos hän haluaa säännöllisesti syödä? Jos me katsomme tätä asiaa lähemmin, niin me tulemme pian huomaamaan, että henkilö, joka tuon allekirjottaa, allekirjottaa oman kuolemantuomionsa, ei kuolemantuomiota, joka toteutetaan nopean mestauksen kautta, vaan hivuttavan kurjuuden, ruumiillisen tuskan ja henkisen kidutuksen elävän kuoleman.

Se on oikeus seistä leipälinjoissa kun hän on tuottanut liian paljon elämän välttämättömyyksiä. Se on oikeus nähdä hänen omaisensa kuolevan hivuttava kuolema sentähden kun tuotantokoneiston omistajat kieltävät häneltä työn saannin ja tilaisuuden ansaita elämänsä. Se on oikeus olla tyydyttämättömäin puutteiden. Se on oikeus kieltää itseltään huvin, onnellisuuden ja mukavuuden.

Se on oikeus antaa tämän yhtiön pääpomon Mr. Buckleyn nauttia täydelleen mukavuuksista, mitä hän saa tuhlatessaan orjainsa tuottamia rikkauksia. Se on oikeus Buckleyn ajella ympäri yksityislaivallaan, jonka tukkipomojen lehti, «The Western Lumberman», kertoo sisältävän sellaisen «mukavuuden, ylellisyyden ja käytännöllisten tarpeiden kokoomuksen», joissa ei ole mitään toivomisen varaa.

Se on oikeus tukkiorjalle elää vuotavissa kotuksissa, syödä toisen luokan ruokaa ja juoda vettä likaisesta, täynnä haisukaalia ja kaiken muun näköistä roskaa olevasta suosta, roskaa joka lääketieteen tohtorin mukaan puhuessaan Vancouverin konventionissa pari vuotta sitten on vastuunalainen siitä tosiasiasta, että kuusikymmentä prosenttia tässä piirissä kasvaneista lapsista kärsivät kaulan sylkyrauhasten ajettumisesta tai toisista henkitorvikudoksen kivuista. Se on oikeus työskennellä sateella, tuulella, lumisateella ja lumessa tuottaen tukkia.

Se on oikeus joutua mustalle listalle, jos hän kohottaa äänensä protestiksi sietämättömiä olosuhteita vastaan. Se on oikeus saada «Vancouver Sun» lehdeltä nimityksen «halpa, uppiniskainen kulkuri», jos hän uskaltaa ajatella, että hänen olosuhteensa eivät ole sellaiset kuin niiden pitäisi olla. Se on oikeus olla järjestymisestä ehkäistynä, ja alistua hiljaiseen nälistymiseen jos hän koettaa. Se on oikeus saada estetuomio häntä ja työläistoveriaan vastaan jos he lakkoutuvat.

«Tämän maan perustuslailliset oikeudet», samaten kuin kaikkien kapitalististen maiden, on oikeus antaa Buckleyn ja hänen kanssasaalistajansa hallita, ryöstää ja raastaa niitä onnettomia työväenluokan jäseniä, joiden täytyy kysyä heiltä työtä, ja satuttaisiinpa sota julistamaan, se on oikeus tapella heidän puolestaan, että he säilyttäisivät asemansa.

Me työväenluokkalaiset emme perusta «kattilan paikkaajan kirouksen» vertaa kapitalisti valtioiden perustuslaillisista oikeuksista. Meidän tehtävämme on repiä heidän perustuslakinsa palasiksi, murskata heidän yhteiskuntajärjestelmänsä atoomeiksi ja palkkaorjuusjärjestelmän raunioille rakentaa uusi yhteiskunta, jossa ei ole herraa eikä orjaa, riistäjiä eikä riistettäviä, ylensyöntiä eikä nälänhätää.

Tehdäksemme tämän meillä täytyy olla järjestö. Saadaksemme sen aikaan työläisten täytyy kokoontua yhteisiin yhdistyksiin ja tulla kouluutetuksi uusiin käsityksiin. Omistavan luokan perustuslaillisten oikeuksien tukemiskäsite täytyy tulla tuhotuksi ja sen sijaan istutettava käsite, että mikä ikänään on työläisille edullista on perustuslaillista ja oikeaa, mikä ikänä on vastakkaista heidän eduilleen, on epäperustuslaillista ja väärää. Tämä on meidän tehtävämme ja tehtävä johon me olemme kiintyneet, mutta kuten ennemmin sanoimme työläiset on koottava järjestöihin, että heidän kanssaan päästään kosketuksiin. Tämä on ensimäinen suurin, tärkein välttämättömyys. Kaikki jotka voivat avustaa tässä tehtävässä, parhaiten kykyjensä mukaan, olipa kykynsä sitten suuret tai pienet, antavat osansa meidän luokkamme edistymiselle ja avustavat perustyötä, joka lopullisesti johtaa meidän vapautumiseemme. Tehtävä on suuri koetukset ovat ankarat, mutta päämäärä on taistelun arvoinen. **Järjesty ja murskaa omistavan luokan perustuslailliset oikeudet.**

«The Logger» lehdestä suom.

/ A. Vaara.

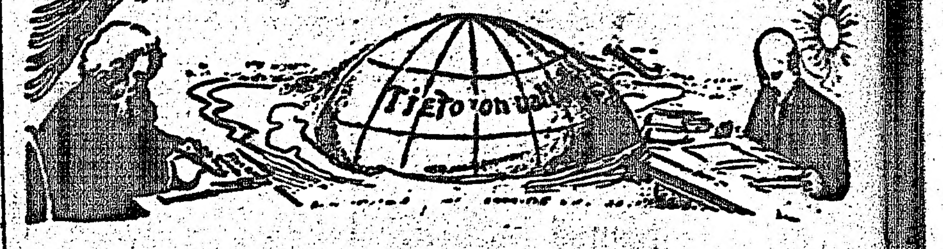

Toimi luokkasi hyväksi

Oppi luokkataistelusta on sosialistisen aaterakennuksen keskeisimpiä kohtia. Luokkia ja luokkataistelua on ollut kautta aikojen. Mutta ennenkuin joku luokka voi ryhtyä käymään etujensa mukaista luokkataistelua, täytyy sen jäsenten tuntea yhteytensä toisten samassa asemassa olevien kanssa. Proletariaatin luokkataistelua ei ole voinut syntyä, ennenkuin oli olemassa proletaarinen luokkatunne ja tieto köyhälistön yhtenäisyydestä. Sosialismin suuret oppimestarit, ennen kaikkia Karl Marx ovat tätä luokkatunnetta elvyttäneet ja saaneet aikaan, että se on kehittynyt selväksi luokkatietoisuudeksi. Työläisten toiminta oman luokan hyväksi muodostaa osan sitä luokkataistelua, jota ilman nykyisestä yhteiskuntajärjestelmästä ei päästä.

Puolueasioita

Pöytäkirja

tehty Canadan työläispuolueen Suom. Järj. toimeenpanevan komitean kokouksesta, lokak. 11 p., 1923.

Saapuvilla olivat kaikki toimeenpanevan komitean jäsenet ja sihteeri. Puhetta johti tov. Latva.

Sihteeri ilmoitti ottaneensa tilit vastaan väliaikaiselta sihteeriltä tov. Latvalta, lausuen kaikki olevan selvänä.

Sihteeri teki selvää matkansa vaiheista, alkaen 13 p. elokuuta, kulkien eri paikoissa Port Arthurin piiriä Manitobassa, Sask. ja Albertassa, ollen Edmontonissa syysk. 20 p. — 26 p. T.U.E.L. (Unioiden valistusliiton) konventionissa ja puolueen laajennetun Keskustoimeenpanevan komitean kokouksessa sekä paluumatkalla pohjois-Ontarion piirin osastoissa, joutuen takaisin t.k. 5 p. — Matkakulut rautatie y.m. kyyteihin ollen yhteensä $136.15 ja tulot kolehdeista $92.02, jäāden puolueen konventionivaroista suoritettavaksi $44.13. Raportti hyväksyttiin.

Eckville, Alta. perustetun suomalaisen osaston, jolle puolueen laajennetun K. tp. komitean kokous sihteerin pyynnöstä, on myöntänyt lupakirjan, päätti kokous lausua tervetulleeksi vallankumouksellisen luokkapuolueen rintamaan ja hyväksyttiin sihteerin toimenpide lähettäessään tarpeet.

Piiri No. 3 (Port Arthurin) piiritoimikunnan kirjelmään vastauksena päätettiin ilmottaa että hyväksymme uutistoimiston ja Vapauden välisen prosentin järjestelyn, sillä ymmärryksellä että kaikki ulkopuoliset tilitykset liikkeelle tulee pääliikkeen kautta. Myöskin päätettiin painostaa alkuperäisen suunnitelmän käytäntöönpanoa toimiston hoitajan matkojen järjestämiseen ja lehtikirjoituksiin nähden.

Piiri No. 2 piirisihteerin kirjelmään, koskien Sellwoodin haalin vakuutusta, päätettiin vastata painostaen toimenpiteitä vakuutuksen uusimiseksi.

Vapauden asiamiehen ja tupaagitaattorin pohjapalkan korvaamiseksi päätettiin luovuttaa $30.00 kuukausittain.

Sudburyn osastolle päätettiin kirjottaa huomauttaen viimeisen järjestön edustajakokouksen päätöksestä Hannes Sulaan nähden.

Vapauden liikkeen tili-ote syyskuulta tarkistettiin. Ei antanut aihetta toimenpiteisiin.

Tov. M. Hendricksonin raportti ja tiliselostus syyskuulta tarkastettiin ja jätettiin sihteerin tehtäväksi huomautukset siihen nähden. Samalla velvoitettiin sihteeri lähettämään Vapaudessa julkaistavaksi matkaohjelman piiri No. 2 ja päättyen Torontoon.

Sihteerin selostus puolueen laajennetun toimeenpanevan komitean kokouksen päätöksistä hyväksyttiin, sillä ymmärryksellä että hän laatii raportin osastoille lähetettäväksi ja lehdessä julkaistavaksi.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Rajala ja Ahlqvist.

Kokous lopetettiin.

Vakuudeksi,

A. T. HILL, sihteeri.

Olemme tarkastaneet edelläolevan pöytäkirjan ja hyväksymme sen sellaisenaan.

John Rajala J. W. Ahlqvist.

(Pöytäkirjan tarkastajat.)

Vancouverin uutisia

Ella R. Bloor, yhdysvaltalainen toveritar, yksi Michiganin kommunistijutun syytetyistä, tahi vastaajista, puhui sunnuntaina lokak. 21 p. kello 2.30 iltapäivällä suomalaisella haalilla aineesta «työläisten yhteinen rintama». Lähes kaksi tuntia kestäneessä voimaperäisessä, innokkaassa puheessaan hän perinpohjin osotti kaikenlaisten ryhmäpyrkimysten tuhoavaisuuden alkaen kansallisista ryhmittymisistä, jota on huomattavissa vieläpä W. P. erikielisten jäsenien keskuudessakin, aina toisilleen suorastaan vihamielisiin unio jo puolueryhmiin saakka. Selvitti taktiikkaa, jota W. P. jäsenten tulee noudattaa luodessamme yhteistä rintamaa. Sanoi että tiukassa puoluekurissa ilmenee yksi suurimmista eroavaisuuksista W. P:n ja sosialistipuolueiden välillä.

Yleisöä oli tilaisuuteen saapunut kovin vähän, noin 30 henkeä. Syynä tähän oli suurelta osalta se, ettei tilaisuutta voitu kyllin ajoissa ilmottaa, sillä saimme vasta lauantaina tiedon hänen saapumisestaan. Olisi suotavaa, että asianomainen puolueemme virasto tulevaisuudessa ilmottaisi siitä hyvissä ajoin. Tilaisuudessa kannettu kolehti Michiganin kommunistijutun puolustusrahastoon tuotti $11.75. Hyvä tulos pikku joukolta.

W. F. Dunne, Butte Bulletinin toimittaja Montanasta puhui «unioiden valistusliiton» toimesta sa-

Joulurahat Suomeen!

Järjestöt ja yksityishenkilöt, jos aijotte lähettää Suomeen, joko sukulaisillenne, tuttavillenne taikka vankiloissa viruville tovereillenne avustusrahoja jouluksi, niin tehkää lähetyksenne oman liikkeenne, Vapauden kautta.

Kurssi Smk. 35:- C:dan dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $30.00. 50c lähetyksistä $30—$59.99. 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä.

Port Arthurissa ottaa rahalähetyksiä vastaan Vapauden sivukonttori, 121 Secord St.. Torontossa A. T. Hill, 957 Broadview Ave., Cobaltissa, sikäläisen osaston takuulla, Rauha Gronberg.

Kaikki kirjevaihdolla tehtävät rahavälitykset on lähetettävä Vapauden pääkonttoriin kautta.

Laivapiletteiä Suomeen ja Suomesta Canadaan. Tiedustelkaa pilettiasioita.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

man päivän iltana Columbia teatterissa sineesta: «yhteensulautuminen tai perikato». Teatteri oli yleisöä täpösen täynnä, sillä tämä tilaisuus oli hyvin ilmoitettu. Harkitusti ja varmasti puhuja selosti sen taloudellisen, valtiollisen, kansainvälisen ja tämän mantereen työläisten kirjavasta kokoonpanosta muodostuvan pohjan, jolle amerikalainen työväen liike perustuu, käyttäen kolme, neljä meiko asiallista «vitsiä» mausteena. Osotti kuinka amerikalainen unionistinen liike joutuu helposti hyökkäävän finanssi ja teollisuuskuninkaiden ryntäyksen edessä perikatoonsa, tullen tykkänään pyyhkäistyä pois olemassaolosta, elleivät nykyiset hajanaiset ammattiuniot ja itsenäiset pienet teollisuusuniot sulaudu yhteen mahtaviksi teollisuusunioiksi ja niiden avulla keskitä nyt hajalla olevat voimansa yhteistä vihollista vastaan, ammattiunioiden valistusliiton ohjelman mukaan.

Puheen loputtua ahdistivat puhujaa kysymyksillä, sekä vanhoilliset että niin sanotut radikaaliset pikkuryhmien kannattajat. Puhuja vastaili kysymyksiin niin perinpohjaisesti ja selvään että yksinkertaisimmankin täytyi tulla käsittämään unioiden yhteensulautumisen edullisuuden. On sangen tarpeellista saada Dunnen kaltaisia puhujia useammin, että voidaan unionistisesta liikkeestä pois kitkeä nykyään kukoistuksessa rehottava nurkkakuntalaisuushenki ja tutustuttaa tyytymätön aines unioiden valistusliiton ohjelmaan.

Satamatyöläisten lakon johtomies kertoi, että 150 kiireestä kantapäähän aseistettua miestä on asustamassa höyrylaiva «Japanilla» valmiina puolustamaan rikkureina työskentelevia herrasmiehiä. Herrastekivät vararikon «riitelesteitti» liikkeessä. Miehiä, jotka v. 1913 kriisin aikana tulivat Europaan surmaamaan europalaisia työläisiä tehdäkseen Canadan turvalliseksi kansanvallalle. Herrasmiehiä, jotka sodan loputtua eivät päässeetkään takasin «riitelesteitti» liikkeeseen. Heidän kaltaistensa miesten toimesta ei laivojen lastaus eikä purkaus suurestikaan edisty, joten tällä kertaa on hyviä toiveita lakon voittamisesta.

Pro Bono Proletarius.

Port Arthur, Fort William ja ympäristö

Vapauden uutistoimisto Port Arthurissa, 121 Secord St. Toimistossa myydään kirjallisuutta ja rihkamaa, välitetään Vapauden ja kaikkien puolulehtien tilauksia, rahavälityksiä ja laivapilettejä.

Port Arthurin näytelmäseura esittää 3 päivä marraskuuta näytöskappaleen «Taiston jälkeen» neljässä näytöksessä. Kappale kuvaa tapahtumia Karjalan rajalla tutkimuksineen ja rankaisuineen, joita Suomen lahtarit panivat toimeen jälkeen taistelun. Lopussa näkee miten Karjalan hallitus ottaa vastaan Suomen puolelta tulleet pakolaiset. Kappale on mitä parhain kuvaus siitä mitä Suomen työläiset saivat kokea ja kärsiä taistelun vuonna (vaikka ei suinkaan vieläkään voi sanoa, että taisto olisi lannnut) sekä samalla kuvaa sitä innostusta mikä vielä oli työläisillä asiansa puolesta vankinkin ollessa. Kappale esitetään Fort Williamin Pirtillä, vaikka oli ennen ilmoitettu, että se tullaan esittämään Ukrainan haalilla, mutta välttämättömien esteiden tähden oli pakko muuttaa esitys Williamin puolelle. Siis täytetään Fort Williamin Pirtti 3 päivä ääriään myöten. Pilettiä saa etukäteen. — Katsokaa ilmoituksesta.

Arthurin väkiluku on kasvanut viimeisen vuoden aikana 540 henkilöllä. Koko Port Arthurin väkiluku on nyt 16,221, joka vuosi sitten oli 15,681. Toisessa ja kolmannessa «wardissa» huomataan kaikkein suurin lisäys, jota vastoin ensimäisessä kaikkein vähemmän, koululapsissa tai siinä ijässä olevissa on lisäys kokonaista kaikkein enemmän. Viime vuonna oli kouluissa kaikkiaan 3,598 jotavastoin tänä vuonna on 3,849, siis huomattava lisäys. Ei ole ihme siis jos Arthurin rakennuslupien summakin tänä vuonna nousi niin paljon suuremmaksi, joka tuonnottain julaistiin.

750 on niiden luku, jotka ovat vedonneet tähän mennessä Arthurin korkeaa verotusta vastaan, joka tänä vuonna teki sen suunnattoman hypyn josta on jo ennemminkin kerrottu. Saa nähdä tuleeko nämä sen saamaan alennusta verohinsa. Ensimäinen päivä marraskuuta tämä asia ottamaan esille.

Uusi linna josta jo on ennenkin kohistu, tullaan viimeinkin rakentamaan Arthuriin, koska Arthuri on Thunder Bayn Dist. keskus ja sentähden edullisin paikka sille laitokselle. (Mainittuun laitokseen tullaan myös sijoittamaan piirin hallitukset viralliset konttoorihuoneet mitä on täällä. Rakennusarvioksi on laskettu 200,000 dollaria ja paikaksi se rakentamaan Court ja Algoma katujen väliin, sillä siihen voidaan kulettaa tarpeet helposti ja samalla on sitä hyvä näköala mäelle ja järvelle. Rakennustöiden alkuun koetetaan päästä jo tänä syksynä, että on sitä tavalla talveksi töitä muutamille työttömille. Kokonaisuudessaan tulee tämä rakennus ottamaan eri osineen kuuden eekkerin alan maata. Nykyinen järjestelmä kysyy jos minkälaisia huoneita ja paikkoja työläisten rakennettava itselemme meidän kuritus piinapaikkamme. Miksei pitää olie näin, eikö se voisi toisin olla, ajattele. —?

Kaupungin iltakoulu on jo alkanut, jossa opetetaan 15 eri ainetta, niin ilmoittaa kaupungin iltakoulun johtaja. Englanninkieltä opettelevia on ensiluokalla 34. Koko koulun oppilasmäärä on jo 281, joka nousee vielä kun kaikki ehtivät järjestää toimensa niin että voivat jatkaa. Suomalaistenkin pitäisi mennä joukkoin oppimaan englanninkieltä, sillä tässä maassa ollessa on meidän tärkeä oppia englanninkieltä, ei yksin työsuhteiden tähden vaan senkin tähden, että voimme paremmin ottaa osaa tämän maan työväenliikkeeseen ja edistää oman asiamme eteenpäin menoa. Koulukirjat tietenkin ovat kaikki porvarillisiisänmaallista, mutta meidän ei tarvitse ottaa kaikkea siitä, että voimme itse arvostella kirjan sisällön ja niitä lain edessä. Kellarissa oppia yhteisen mielipiteemme muodostaa. Siis jokainen opettelemaan englanninkieltä.

Väinö Karhunsaaren ja Kokon painitilaisuuteen torstai iltana Temppelille oli yleisöä kokoontunut hyvä joukko. Painista päättäen oli molemmat koko voimakkaita pitämään puoliaan. Paini jäi ratkaisematta.

Alkää unohtako osaston näytöskappaletta Fort Williamin haalilla lauantaina 3 päivä.

Hamilton pankki ajottu ryöstää Arthurissa. Viime perjantaita vasten yöllä oli tunkeuduttu Hamilton pankin kellariin rikkomalla iso vahvan rautalukon ikkunan rautalankaverkon. Kellarissa oli ylösmenevältä rappukäytävältä otettu ovi pois kiertämällä ruuvit irti, mutta seuraavassa ovessa oli lukko estänyt oven lähtemästä pois. Varas oli tietenkin jollakin tavalla tullut häirityksi, koska oli joutunut jättämään toimensa siihen. Yksi mies on jo vangittu asian johdosta.

Suuri junaonnettomuus tapahtui C.P.R. komppanian tiellä 26 päivä, jossa loukkaantui 19, vaarallisesti 4, komppanian tiedonantojen mukaan. Onnettomuus tapahtui jotain 6 mailia Savannesta länteen päin, juna oli tulossa länneltäpäin. Fort Williamista lähetettiin heti lääkäreitä ja sairaanhoitajia paikalle. Lääkäri W. Hogard mennessään paikalle löysi matkustajien joukosta oman siskonsakin, joka oli tulossa Williamiin tervehtimään sukulaisiaan, sekä toinen G. L. Steeter, joka loukkaantui vaikeasti. Onnettomuuden ilmoitettiin johtuneen katkenneesta ratakiskosta. — J.

SUUREMMOISET NÄYTÖSILTAMAT

toimii

Port Arthurin osaston näyttelijät Fort Williamin osaston PIRTILLÄ

Lauantaina, 3 p. marraskuuta

esitetään

"Taiston jälkeen"

Kuvaus Suomen luokkasodan jälkeen 4:ssä näytöksessä.
Kirj. Emil Rautiainen.

Simo Vanhala, ijäkäs talollinen	J. Toivonen
Miina, hänen tyttärensä, leski	Mrs. Sillman
Einari, edellisen lapsi	A. Kari
Juho	E. Carlson
Katri	Helmi Asikainen
Pekka Korpi	F. Tuomi
Rahkonen, itsellinen	H. Sillman
Kuusi, työmies	J. Stohlberg
Kurki	J. Koski
Holopainen	A. Beck
Engström, sahanomistaja, suojeluskunnan päällikkö	L. Miettinen
Ilves, suojeluskunnan upseeri	O. Heino
Suojanen	A. Mäkinen
Hintikka	Y. Lehtonen
Vesala	H. Finberg
Punasotilas	F. Tuomi

Suojeluskuntalaisia, punakaartilaisia, vankeja, pakolaisia ja kansaa.

Tiketteja etukäteen myytävänä Williamissa Poiktalolla, Superior Croserissa sekä Arthurissa Vapauden kirjakaupassa ja Närväsen saunassa.

Etukäteen 40c ja ovella 50c.

P. A. O. Näytelmäseura.

Kaikki Rientäkää

VAPAUS TALOLLE, LAUANTAINA T.K. 3 P.

Siellä esitetään näyt. kappale **"Hiiri"** ja paljon muutakin ohjelmaa. — Tanssia lopuksi Kinnusen soitolla.

SISÄÄNPÄÄSY VAIN 35c. — Alkaa kello 8.30.

HUOMAA! — 10 päivä esitetään «RAHA JA ONNI». Pitäkää mielessänne.

Halutaan Miehiä!

Katkasemaan 4 jalan paperipuita. Tuore metsä. Kämpät rautatien varressa, Mile 45 ja 46 C. N. R. Cochranesta länteen. — Ruoka $1.10 päivä. Maksu $3.00—$3.25.

HAWK LAKE LUMBER CO., LTD.

Gregoire Mills P. O., Ont.

Eri paikkakunnilta

CONNAUGHT STA., ONT.

Täytyyhän sitä täältäkin antaa ilmi tämän paikkakunnan kuulumisia toisille työläistovereille kuinka täällä nämä pikkujapparit meinaa riistää sen viimeisenkin nikkelin rehellisiltä työläisiltä. Täällä tuli ilmi yksi hyvin ikävä esimerkki Evertti Mäen kämpällä, Maili 12, T. N. O. rautatien varrella. Meitä oli siellä vähäinen joukko pihkapuun katkasijoita ja laitoimme kämpät talven varalta ja tämä kämppä oli ensin tavallaan pätsäyskämpän nimellä, että kaikki maksetaan yhdessä ulosmenot mitä kämpällä tulee olemaan. Mutta ei ollut aikaa, niin tämä mainitsemani nykyinen kämpän runnari rupesi ehdottamaan, että eikö se sopisi että hän ottaisi tämän boortihomman yksin haltuunsa ja me maksaisimme hänelle $1.25 päivän boortista. Me kaikin siihen suostuttiin, mutta ei kulunut kauan kun tähän mainitsemaani mieheen kasvoi niin kova japparin veri, että hän rupesi hommaamaan lisää miehiä kämpälle, vaikka ensin alkuun oli puhe, että ei oteta enempää miehiä kämpälle ja rupesi sanomaan, että hän muka saa takavoittoa boortin pidossa ja että hän tulee tästä lähtien vetämään vartin joka koortilta. Komppania maksoi meille $3.50 koortilta. Mutta nyt hän rupesi riistämään vartin joka koortista ja sanoi että ellette siihen tyydy, niin on vapaus lähteä kämpältä, joka onkin työläisellä ainoa ehto, että ottaa «pääksäkin» ja lähteä uutta työmaata katselemaan.

Tämä mainitsemani E. M. on muka ollut työläisten eturivin miehiä ja on ollut monilla kämpillä työläisten kokouksissa ja pitänyt puheita työläisille, että urakkatyöt on poistettava, niinkuin tosi kyllä onkin, että hän on ne poistanut ja alkaa toisen työläisten kovalla työllä tienaamilla penneillä elättämään itseään ja kokoamaan pääomaa.

Hän on asunut useamman vuoden tällä paikkakunnalla. Hän on jo hommannut täällä itselleen farminkin ja kaikin puolin hän on kintaansa kääntänyt ja alkanut runnata kapitalistisella pohjalla. Onpa jo ehtinyt tilata porvarilehdenkin nim. Canadan Uutiset ja kerskaillut kuinka siinä puhutaan totuuksia.

Pyydämme toisia tovereita että sivuuttaisitte tämän kämpän ja päätimme julaista tämän Vapaudessa sekä Industrialistissa. Kirjoitti

Kuusen kukistaja.

Japanin teollisuuskaupungit

Viimeisten tietojen mukaan Tokiossa oli 705 kangasteollisuustehdasta, joissa 58,000 työläistä. Metallitehtaita ja konerakennuslaitoksia verstaita toimi 2,210, joissa myöskin työläisiä noin 58,000; kemiallisia tehtaita 805, työläisiä noin 24,000: ruokatavarain valmistuslaitoksia 159, työläisiä 7,999. Kaikkiaan Tokiossa toimi 4,404 tehdasta, joiden työläisten yhteinen lukumäärä oli yli 100,000. Paitsi tätä, toimi kotiteollisuuden palveluksessa noin 50,000 työläistä. Työläisiä kaikkiaan oli kaupungissa kolmattasataa tuhatta.

Toinen teollisuuskeskus oli Osaka, jossa asukasmäärä 1,200,000. Kotimaisen kaupan välittäjänä Osaka oli Japanin ensimäinen. Kauppaliikkeitten kauppapääoma laskettiin v:n 1921 lopussa 1,340 miljoonaksi yeniksi. Valtavimpia teollisuusaloja kaupungissa oli kangasteollisuuden alat. Edellisellä alalla toimi 505 tehdasta, joissa 27,000 ja jälkimäisellä alalla yli 36,000 työläistä. Osakan työläisten lukumäärä laskettiin lähimain 100,000 henkilöksi.

Maanjäristyksestä kärsineistä satamista on huomattavin Jokohama. Japanin viennistä, joka nousi yhteen miljaardin kahteensataan viiteenkymmeneen miljoonaan yenjin, Jokohaman osalle tuli 600, Osakin 292 ja Koben 229 miljoonaa yeniä.

KIITOS

Täten lausumme sydämelliset kiitokset Ladysmithin ja lähiympäristön suomalaiselle väestölle siitä kun yllättivät meidät syysk. 29 p:nä lähtiäisillatsulla. Sillä se illanvietto, jonka vielä vitimme kanssanne muistuu meille kauniina niin kauan kun elämme, siksi kun näkee miten luokkatietoiset työläiset voivat suhtautua kohtalotovereihinsa jotka heitä ymmärtävät.

Vielä pyydämme lausua erityiset kiitokset niille henkilöille jotka olivat suurimmat vaivat nähneet. Ja myöskin siitä teidän yhteisestä muistolahjastanne, jonka meille lahjoititte.

Toverillisesti

Hilma ja A. Wakkuri.

Kaleva Suomalainen Apteekki

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

Kumnutavaraosta: Kaunistusjauhe, hinta $1.25, $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00. Kaunistusjauhe, hinta $1.40. Rintajauhe, hinta $3.50. Ruskeajuoma, hinta $1.50. Kuumevoide, hinta .25. Kuumejauhe, hinta .35. Varmuussirotus, hinta $3.50. Vatsansuoja, hinta $3.00 tus. Kuumevesipullo, hinta 25c, 40c, 75c, $1.50. Kuumepullo 1' 20c, 2' 25c. Hoffmannin tippoja, sydänalatippoja .50 ja $1.00.

Selkäplaastaria .35. Rintaplaastaria .50. Munuaisplaastaria .50. Eetteritärpättiä, yskään ja kengenahdistukseen .50. Halvausvettä, hinta .50. Hiusöljyä, hinta .50. Hammastippoja, hinta .25. Hammaskittiä, hinta .10. Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c. Hemoroidesalvaa, hinta .75. Hajupihkaa, hinta 25c unssi. Intinlinjamenttia, hinta .50. Snellmannin koliikkitippoja .50. Kamferttiviinaa, hinta .50. Kamferttiöljyä, hinta .50. Emätippoja, koliikiin ja sydänaluskipuun, hinta .50. Hammaspulveria, .25 ja 50c.

Ihosalvaa, hinta .35. Kamferttia, kuivaa 25c unssi. Kamferttilinjamenttia .25. Kummiplaastaria .50. Kolmenlaisia tippoja .50. Luulinjamenttia .50. Mikstura Simpleks .50. Nervin tippoja .50. Pakkopaisepuoita .50. Päänkivistyspulveria .50. Puunöljyä .50. Puhdasta Norjan kalamaksaöljyä, hinta 50c ja $1.00. Prinssintippoja .50. Preserveeraavia tippoja .50. Riigabalsamia .50. Silmävettä .50. Silmäsalvaa .50. Suu- ja hammasvettä .50.

Tilatkaa meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeeraustarpeita y.m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

168 So. Algoma St. — Port Arthur, Ont.

W. A. CARLEY, Omistaja ja apteekkari.

K. G. K. NYMAN, Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.

Soo, Ont., Ilmoituksia

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE

ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA

27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.

Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY

SUOMALAINEN KAUPPA

Kengille ja vaatetukselle. Suosittelee kannatusta heimolaisiltaan. Kauppa sijaitsee:

W. N. JANAKKA

371 Albert St. W. — Soo, Ontario.

ÄLKÄÄ UNHOITTAKO

että me myymme joka lajia kirjotuspaperia, vihkoja ja kuoria.

Nutsons Drug Store,

Gore & Albert St. — Soo, Ont.

Leipää

ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.

STEELTON BAKERY
Puhelin 739 J.
Matti Ketola.
304 Wellington St. W. Soo, Ont.

BARNES DRUG CO.

Suomalainen Ulkolähetys apteekki

Canadan Soossa

Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmottaa Vapaudessa.

SAULT STE MARIEN

Suomalainen Osuuskauppa

välittää kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa sekä kaikenlaista eläinten rehua. Linjalla olijat tehkää ostoksenne osuuskaupasta.

369 Wellinghton St., West. Ont., Can. — Telefooni 1810 F.

McFadden & McMillan

Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.

Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.

Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

Sam Matsonin SAUNA

Avoinna joka arkipäivä.
305 Albert St., W.
SAULT STE MARIE, ONTARIO.

Charlie Häyrinen

AUTONAJURILIIKE
Phone 1798 W.
354 Albert St. W. — Soo, Ont.

J. A. MacInnes, B.A. — W.H.C. Brien

MacINNES & BRIEN

Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot.
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario
Konttori vastapäätä Sault Streettiä
Rahaa lainataan halvimmalla korolla

ERIKOINEN HUOMIO ANNETAAN SUOMALAISILLE

Dr. A. B. WEST

Selkärankatohtori
Tarkastetaan X-sähkösädekoneella.
217 Gloucester St. — Soo, Ont.
— Phone 1306 —
Kymmenen vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

DR. F. C. FRASER

HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
(Cochranen rautakauppaa vastapäätä)
Phone 157.

Hierontaa ja sairas voimistelua

antaa

HILJA LÖTJÖNEN

547 Prince Arthur Blvd. — Victor Tuomen talo. — Fort William

Gore St. Apteekki

Lääkkeitä, toilettitarpeita, sikaareja ja sigaretteja.
Lääkäri palveluksessa.
Me valmistamme je kehitämme filmejä 24 tunnin sisällä.
Suomalainen kauppa-apulainen.

H. S. Boehmer

Kemisti ja Apteekkari.
SAULT STE MARIE, ONTARIO

Willamette Boulevard Sanitarium

Lännen huomatuin suomalainen luonnonparantola reumatismin, vatsakatarin, sydän, munuais, iho ja hermo y.m. tautien parantumista joudutetaan monipuolisella hoidolla, kuten hieronnalla, kiropratiikalla ruokajärjestelmällä, mineraali, vesi, sähkökylvyillä ja kääreillä. Puoliväliin toistakymmenen vuoden kokemus. Maksuehdot kohtuulliset.

Dr. PETER KOKKO, Chiropractic specialist — Dr. ANNA KOKKO D. C.

467 Willamette Blvd., Portland, Oregon. Puhelin Walnut 6747.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samalaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima fountainkyniä Vapauden konttorissa.

Suomen rahaa ostetaan Vapauden konttorissa.

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post Money Ordereissa.

Suomalainen suutariniike. Otan tehdäkseni kaikkia sille alalle kuuluvaa työtä. Olen yksin liikkeen hoitajana. Käykääpä katsomassa ja tuokaa vanhat kengät mukananne. E. Hillman, Box 778, Sudbury, Ont.

PORT ARTHUR, ONT.

Käykää hyvässä parturiliikkeessä. W. Checkley, 170 S. Algoma St., Port Arthur, Ont.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 17 Johnson ave.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo

valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti-, sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson st., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 639 Simpson St., Fort William, Ont.

TIMMINS, ONT.

Hieroja, Ida Kivistö ottaa vastaan potilaita 85 Elm St., Box 688, Timmins, Ont.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 6 Ave. — J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

J. N. Desmarais B. A.

LAKIMIES, ASIANAJAJA, NOTARIO
Konttori Laforest Block, Hochelaga pankin yläkerrassa.

HIEROJA

ja luonnonparantaja ottaa vastaan potilaita Mank St. 22.
A. AARNIO.

Miehiä Halutaan!

katkasemaan 4 j. paperipuita, maksu $3.25 coortilta ja myöskin halkoja $2.50 coortilta.

Lähempiä tietoja saa kirjeellä (suomen tai englanninkielellä) tahi paikan päällä.

E. MÄKI
P.O. Box 17 Connaught Sta, Ont.

A. FOURNIER,

LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
VAKUUTUKSIA
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

Sudburysta

Painitilaisuuden järjestää osastomme v.- ja u:seura «Kisa» Henry Karhunsaarelle ja Sulo Kokolle osaston haalille ensi tiistai- marrask. 6 päivän illaksi. Lähemmin seuraavassa lehdessä.

Ohjelmailtaman toimii osastomme huvitoimikunta Vapaus haalilla ensi lauantai iltana monipuolisella ohjelmalla. Muun arvokkaan ohjelman ohella esitetään tilaisuudessa huvinäytelmä «Hiiri», joka varmaan saa katsojat hauskalle tuulelle. Lopuksi tanssitaan hyvällä harmonikan soitolla, jota esittää hyväksi tunnettu harmonikan soittaja Väinö Kinnunen. Muistakaapa pitää tämä tilaisuus visusti mielessänne ja lähtekää lauantai-iltaostoksillenne siksi ajoissa, että ehditte vielä haalille nauttimaan tästä hauskasta illanvietosta.

Hauskat kuutamotanssit on osaston haalilla torstai iltana. Soitosta huolehtii Simpsonin viisi-miehinen orkesteri. Saapukaa joukolla tähän hauskaan tanssitilaisuuteen, sillä tämä on ainakin toistaiseksi viimeinen kerta kun saatte haalillamme tanssia Simpsonin orkesterin soitolla, sillä seuraavissa tansseissa, jotka, ovat marrask. 8 p. soittaa sen sijasta Väinö Kinnunen harmonikallaan, josta muuten suomalaiset enemmän pitävätkin, sillä onhan se hyvä hanurin soitto meille vähemmän «canuck»-kiintuneille eli canadalaistuneille suomalaisille paljon tutunpaa kuin suurten orkesterien soittamat monimutkaiset «ketunravit» y.m. joista me emme ymmärrä tuon taivaallista. Jäämme odottamaan miten yleisö suhtautuu tähän soiton ja soittajien vaihtamiseen. Terve vaan.

Ompeluseuran iltama oli osaston haalilla viime sunnuntai iltana. Yleisöä oli tilaisuuteen saapunut avara haalimme täyteen ja tästä ompeluseuran naisten järjestämästä illanvietosta muodostuikin mitä nautintorikkain tilaisuus. Illan ohjelma oli hyvin arvokas ja monipuolinen. Torvisoittokunnan soitettua pari kappaletta lausui tov. Hilma Niemi tilaisuuteen sopivan runon. Sen jälkeen piti tov. Hannes Sula puheen, missä hän lyhyesti selosti naisen yhteiskunnallista asemaa sekä osotti, että naisen paikka työväenliikkeessä on työläisten poliittisissa ja taloudellisissa taistelujärjestöissä miehen rinnalla. Sitten soitti soittokunta taas pari kappaletta, jonka jälkeen nuori tyttö Taimi Aarnio lausui runon, onnistuen sen lausumisessa niin hyvin, että hän yleisön vaatimuksesta joutui vielä lausumaan toisen. Tämän jälkeen esitti Aino Saari soololaulua Edith Semblap säestyksellä, mikä sai osakseen valtavaa suosionosotusta. Soittokunta soitti taas kappaleen. Sitten lausui Tillie Gratz runon ja Aili Kauhanen lauloi, jotka kumpikin esittivät ohjelmanumeronsa kiitettävästi. Sen jälkeen lauloi V. Granholm kaksi hauskaa kuplettia, jonka jälkeen pidettiin väliaika, jonka aikana yleisö käytti hyväkseen ravintolaa, minkä naisemme olivat varustaneet kotitekoisilla leivoksilla. Väliajan jälkeen esitettiin K. G. Asialan kirjottama yksinäytöksinen huvinäytelmä «Heinätyöhön lähtiessä», joka saikin yleisön hyvin hauskalle tuulelle. Viimeinen numero illan ohjelmassa oli hauska piirileikki, johon kaikki niin vanhemmat kuin nuoremmatkin ottivat osaa. Tämän jälkeen lähti yleisö hauskaan illanviettoon tyytyväisenä kotiinsa ja usean kuulimme sanovan, että saavat kuin saavatkin ne Sudburyn osaston ompeluseuran naiset aina jotain suuremmoista aikaan, milloin ne vaan ryhtyvät jotain järjestämään.

Mike Wowchck, Conistonista, tunnusti poliisioikeudessa itsensä syylliseksi väkijuomien säilyttämiseen muussa kuin yksityisasunnossa ja poliisituomari Brodie tuomitsi hänelle kaksi sataa dollaria sakkoa ja oikeuskulut. Syyttäjäin puolesta esitti poliisipäällikkö Ready, Conistonista, oikeudelle todistukset miehen syyllisyydestä, kertoen vierailleensa Wowchuckin omistamassa majatalossa ja löytäneensä gallonan alkohoolia talon takana olevasta vajasta. Väkijuoma takavarikoitiin.

Viime tiistaita vasten yöllä alkoi lunta sataa Sudburyssa ja kauppalamme asukkaat näkivät ensi kerran tänä syksynä maan pukeutuneena valkoiseen lumivaippaan, herätessään tiistai aamuna. Lunta satoi hiljalleen koko tiistai päivän ja kertyi sitä päivän mittaan niin paljon, että ilman muututtua kylmäksi illalla maa jäi vielä tuuman paksun lumen peittoon.

Lujia Makinow-takkeja $5.95 ylös, ropesseja $1.00—$1.35, sekä työropesseja, myöskin ropesseja poikasille. Karl Lehdon kaupassa.

Karl Lehto

Mitä osaa vaatteet näyttelevät meidän jokapäiväisessä elämässämme?

Jos meistä kuka hyvänsä muuttaa paikkakuntaa, mikä vaikutus on silloin hyvin puetun ja välinpitämättömästi puetun henkilön välillä.

Hyvin puettu henkilö on tervetullut paikkakunnalle, jolle koetetaan osottaa mahdollisimman paljon vieraanvaraisuutta.

Huonommin puettu henkilö ei saa mitään huomaavaisuutta, osakseen. Tämä häntä vielä enempi harmittaa ja tekee vielä välinpitämättömäksi. Lopulta hän kiroaa entiset toverinsa ja heidän antaman luottonsa.

Työläinen ei tosin voi pukea kuin miljoneeri, mutta täytyyhän hänenkin ostaa vaatetta verhokseen, sillä eihän alastikaan voi kävellä kaduilla ja käydä yhteisissä illanvietoissa.

Siis jostakin on vaatteet ostettava ja valittava se myyjä, joka meille rahallamme antaa parasta, tukevinta ja nykyaikaisinta.

Punnitkaa ja keskustelkaa sekä päättäkää onko teidän oma kansalaisenne joka on kehittänyt liikkeen toistenkin liikemiesten silmätikuksi, jolla suuri osa on kaikenkielisiä ostajia. Siis jo kansalaisena meitä parhaiten ymmärtää ja meille sopivinta verhoksi esittää.

Oletko valinnut paikan mistä ostat palttoosi, pukusi, kenkäsi? Jos et, niin tee varma päätös, joka johtaa sinut oikeaan puotiin.

Karl Lehto

KOLME MUISTIIN JÄÄVÄÄ PÄIVÄÄ SUDBURYN KUULUISIMMASSA TEATTERISSA

"The Regent"issä" tietysti

Torstaina, perjantaina ja lauantaina tällä viikolla, esitetään

MARION DAVIES

Suuremmoisessa, loistavassa, ihmeellisessä ihmeluomassa.

"When Knighthood was in flower"

12 osaa lumoavaa, kiehtovaa kauneutta.

Maksoi yli $1,500,000 valmistaa tämä kuvasarja. Älä sivuuta!
Päivänäytäntö: 2.30, iltanäytäntö 7.15 ja 9.30 täsmälleen.
Tulkaa ajoissa, että saatte istuimen, sillä siellä tulee olemaan tungosta.

F. A. RICARD

Tukku- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St., Sudbury, Ont.

Asialan & Seppälän SAUNA

Avoinna 3 kertaa viikossa: Tiistaina, Perjantaina ja Lauantaina kello 1 j. pp. kello 12 yöllä.
Spruce Str. — Phone 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery

Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.

Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:
INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. — Port Arthur, Ont.

Nyland Grocery

Parhain paikka on tehdä kauppa meillä. Välitetään kaikkia ruokatavarakaupan alaan kuuluvaa tavaraa.
Huom.! Vaihtaa ja ostaa kaikkia farmituotteita.

P. NYLAND
229 GRANDWALL AVE. PORT ARTHUR, ONT.

Twin City Bottling Works

valmistaa ehdottomasti parhaat pehmeät juomat Port Arthurin piirissä. Kysykää kaupoista meidän tuotteitamme. Linjoille ja farmiosastoille tilaukset toimitetaan nopeaan ja erityisellä huolella. — Lähettäkää koetilauksenne.
Osoite:
Puhelin South 2100
819 Minnesota St. — Fort William, Ont.
V. TUOMI K. A. MERIKALLIO.
(Omistajat.)

Kaikki sen jo tietävät.

että parhaimmat ja monipuolisemmat virvotusjuomat Thunder Bay alueelta saa kun tilaa ne International Bottling Worksilta.
— Phone 2003 North. —
International Bottling Works
157 Machar Ave. Port Arthur, Ont.

TEEN KAIKKIA

Räätälinalaan kuuluvaa työtä

kohtuhinnalla, sopivaisuus taataan. Puhdistus ja silitys tehdään huolellisesti.
O. KOIVULA

THE STERLING BANK OF CANADA

SUDBURYN, ONT. HAARAKONTTORI
Avaa mielihyvällä tilejä Suomen kansalaisille
Talletuksia $1.00 ylöspäin vastaanotetaan. Lainoja myönnetään luotettaville henkilöille. Lähetysvekselejä ostetaan Suomeen ja muihin vieraisiin maihin.
Arvopapereita, osakekirjoja ostetaan ja myydään.
T. A. GALE, johtaja.

Puolueen ja järjestön asioita

Työväenpuolueen S. Järj. puhujan
MARTTI HENRICKSONIN
matkaohjelma:
Marraskuulla:
Pine River 1 p.
Port Arthur 2 p.
Nipigon 3—4 p.
Schreiber 5 p.
Sault Ste Marie 6, 7 ja 8 p.
Bruce Mine 9 p.
Wabigizig 10 p.
Beaver Lake 11 ja 12 p.
Wermillion River 13 p.
Whitefish 14 p.
Mond 15 p.
Creighton Mine 16 ja 17 p.
Sudbury 18 ja 19 p.
Long Lake 20 p.
Garson Mine 21 p.
Levack Mine 23 p.
Wanup 25 p.
Toronto 26 ja 27 p.
St. Catharines 28 p.

Osastojen kullakin paikkakunnalla on järjestettävä ja ilmoitettava tilaisuudet hyvin ja paikkakunnilla missä ei ole osastoa pyydämme tovereita ottamaan ylläesitetyt päivät huomioon järjestäen ja ilmottaen tilaisuudet, sillä siten voidaan koota työläiset joukkoina kuulemaan ja saada matka onnistuneeksi.

Puhetilaisuuksien yhteydessä tulee antaa tilaisuus keskusteluun puheen johdosta ja puhujan tehdä asianmukaisia selityksiä.

Myöskin on puhujalla nykyaikaista työväenkirjallisuutta myytävänä ja välittää hän lehtien tilauksia, joista prosentti lankeaa järjestölle.

Toverillisesti
Järj. toimeenpanevan komitean puolesta
A. T. HILL, sihteeri.

VAPAA
20 päivän koetus.

Nuga-Tone on suuremmoinen lääke sekä naisille että miehille, jotka haluavat tulla terveimmiksi, voimakkaimmiksi ja onnellisimmiksi. Se antaa hyvän ruokahalun ja tekee unen paljoa virkistävämmäksi ja rauhallisemmaksi.

Nuga-Tone puhdistaa ja virkistää koko ruumiin. Hyvissä voimissa olevat tuhannet miehet ja naiset ovat tästä saaneet erinomaisen terveytensä. Nuga-Tone on erittäin hyvä henkilöille, jotka ovat kärsineet pitkäaikaisesta sairaudesta, velttoudesta tai ruumiin heikkoudesta. Se on terveellinen maksalle, munuaisille, päänkivistykseen, pahoinvointiin ja kaikenlaisiin haavoihin. Se puhdistaa valkoisen limakerroksen kielestä ja poistaa hengen hajun. Nuga-Tone järjestää vatsan ja suoliston liikunnan, antaen hyvän ruuansulatuksen ja pannen veren nopeampaan kiertokulkuun.

Nuga-Tonessa on erikoista lääkettä, joka antaa tuoretta, terveellistä ja voimakasta verta. Se myöskin sisältää erinomaista lääkettä, joka rauhoittaa ja vahvistaa heikkoja hermoja. Nuga-Tonessa on vielä KUUSI erilaista lääkettä, jotka ovat maailman parhaimpien lääkäreiden tuntemat ja heidän suosittamansa.

Nuga-Tone puhdistaa ihon näppyistä ja kaunistaa ihoa. Surkastuneille kasvoille se antaa takaisin värinsä ja täyttää ne, antaen samalla halun uuteen elämään ja virkistäen sitä. Ei mikään muu lääke ole terveyden veroista, auttamaan heikkoja ihmisiä elpymään ja tehden heidän jalkojaan kepeiksi. Käyttäkää Nuga-Tonea vain muutaman päivän, niin tunnette itsenne kuin uudesti syntyneeltä.

Jokainen, joka lukee tämän, täyttäköön alla olevan kaavakkeen jo tänään. Odotus voi tehdä paljon vahinkoa. Nuga-Tonen hinta on ainoastaan $1.—paketilta, joka on tarpeeksi 30 päiväksi. Voitte ostaa myös 6 pakettia 6 kuukauden ajaksi, maksaen tämä $5.— Nuga-Tonea voitte käyttää meidän vastuullamme 20 päivän ajan ja jos ette ole siihen tyytyväinen, palauttakaa loppulääke, niin lähetämme kaikki rahanne takaisin. Lähettäkää jo tänään—juuri nyt. Te ette tule häviämään penniäkään. Nuga-Tonea myyvät myös kaikki apteekit ja rohdoskaupat, jotka takaavat sen hyvyyden, tai muussa tapauksessa ovat he valmiit palauttamaan rahanne takaisin. Katsokaa takausta joka paketissa.

Tämä kaavake on Teidän heti lähetettävä meille:

National Laboratory, Dept. FA 8 1018 S. Wabash Ave., Chicago.
Hyvät herrat: Mukaanliitän $........, jota varten pyydän lähettämään .... pakettia Nuga-Tonea. Otan Nuga-Tonen 20 päivän ajaksi, ja jollen ole siihen tyytyväinen, tulen palauttamaan loppulääkkeen, saaden siitä kaikki maksamani rahat takaisin.
Nimi........
Katu, numero tai R. F. D.........
Kaupunki........ Valtio........